

Any acadèmic	2011-12
Assignatura	10692 - Característiques Organitzatives i Curriculars de les Etapes i dels Centres
Grup	Grup 3, 1S
Guia docent	D
Idioma	Català

Identificació de l'assignatura

Assignatura	10692 - Característiques Organitzatives i Curriculars de les Etapes i dels Centres
Crèdits	0.48 presencials (12 hores) 1.52 no presencials (38 hores) 2 totals (50 hores).
Grup	Grup 3, 1S(Campus Extens)
Període d'impartició	Primer semestre
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professors	Horari d'atenció alumnat					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx
Sebastià Verger Gelabert s.verger@uib.es						No hi ha sessions definides

Titulacions on s'imparteix l'assignatura

Titulació	Caràcter	Curs	Estudis
Màster Universitari de Formació del Professorat	Postgrau		Postgrau

Contextualització

L'assignatura 10692 s'ubica en el Bloc Genèric, mòdul 1.2, del Màster en Formació del Professorat. És una assignatura obligatòria de 2 crèdits que es desenvolupa al primer semestre.

Requisits

Competències

Específiques

1. Conèixer l'organització i funcionament del centre educatiu, i participar activament en aquest com a membre de l'equip docent..
2. Conèixer l'entorn sociocultural i econòmic del centre..
3. Conèixer la normativa i organització institucional del sistema educatiu, de l'Estat espanyol i de la Comunitat de les Illes Balears, i models de qualitat i millora de la qualitat amb aplicació als centres d'ensenyament..

Any acadèmic	2011-12
Assignatura	10692 - Característiques Organitzatives i Curriculars de les Etapes i dels Centres
Grup	Grup 3, 1S
Guia docent	D
Idioma	Català

4. Treballar en equip i cooperar amb altres docents, amb professionals de l'educació, professionals dels serveis educatius i serveis socials relacionats, i amb la comunitat educativa en general..
5. Participar en la definició de projectes educatius i en les activitats generals del centre atenent a criteris de millora de la qualitat, atenció a la diversitat, prevenció de problemes d'aprenentatge i de convivència..
6. Proposar i col·laborar en iniciatives que contribueixin a fer del centre un lloc de participació i cultura a l'entorn on està ubicat..
7. Analitzar i qüestionar les pròpies concepcions sobre els distints aspectos relacionats amb la professió docent..
8. Conèixer i analitzar les característiques històriques de la professió docent, la seva situació actual, perspectives i interrelació amb la realitat social..
9. Desenvolupar una actitud reflexiva i crítica front l'entorn social i cultural, l'entorn institucional en el qual treballa i front la seva pròpia pràctica professional..

Genèriques

1. Conèixer la normativa i organització institucional del sistema educatiu i models de millora de la qualitat amb aplicació als centres d'ensenyament..
2. Conèixer i analitzar les característiques històriques de la professió docent, la seva situació actual, perspectives i interrelació amb la realitat social de cada època..

Continguts

Continguts temàtics

- Tema 1. L'ensenyament secundari en el conjunt del sistema educatiu
  - Etapes i cicles de l'ensenyament secundari
  - Marc legislatiu general
- Tema 2. L'organització del centre educatiu
  - Documents institucionals i curriculars que regulen l'organització del centre
  - El treball en equip del professorat
  - La tutoria
- Tema 3. Mesures organitzatives i curriculars per a l'atenció a la diversitat
  - Principis de l'educació inclusiva
  - L'alumnat amb necessitat específica de suport educatiu
  - El treball cooperatiu a l'aula

Metodologia docent

Activitats de treball presencial

Any acadèmic	2011-12
Assignatura	10692 - Característiques Organitzatives i Curriculars de les Etapes i dels Centres
Grup	Grup 3, 1S
Guia docent	D
Idioma	Català

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció
Classes teòriques	Exposició de continguts	Grup gran (G)	Exposició per part del professorat dels continguts de l'assignatura
Classes pràctiques	Treball documental	Grup gran (G)	- Anàlisi i comentari de documents escrits - Anàlisi i comentari de documents audiovisuals

Activitats de treball no presencial

Modalitat	Nom	Descripció
Estudi i treball autònom individual o en grup	Treballs pràctics	- Recerca documental - Estudi de casos i/o anàlisi-reflexió de documents escrits - Elaboració d'una guia de bones pràctiques

Estimació del volum de treball

Modalitat	Nom	Hores	ECTS	%
Activitats de treball presencial		12	0.48	24
Classes teòriques	Exposició de continguts	6	0.24	12
Classes pràctiques	Treball documental	6	0.24	12
Activitats de treball no presencial		38	1.52	76
Estudi i treball autònom individual o en grup	Treballs pràctics	38	1.52	76
Total		50	2	100

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Campus Extens.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

- Les actituds que interrompen les dinàmiques de classe poden ser motiu de desqualificació
- El plagi d'una part o de la totalitat d'un treball és motiu de desqualificació; l'alumnat haurà de tornar a matricular l'assignatura
- El treball individual i el treball de grup s'hauran d'entregar l'1 de desembre com a data límit

Any acadèmic	2011-12
Assignatura	10692 - Característiques Organitzatives i Curriculars de les Etapes i dels Centres
Grup	Grup 3, 1S
Guia docent	D
Idioma	Català

Exposició de continguts

Modalitat	Classes teòriques
Tècnica	Altres procediments (No recuperable)
Descripció	Exposició per part del professorat dels continguts de l'assignatura
Críteris d'avaluació	- Assistència obligatòria en un 65% - Actitud adient amb la professió per a la qual s'està formant l'alumnat - Participació a classe

Percentatge de la qualificació final: 15% per l'itinerari A

Treball documental

Modalitat	Classes pràctiques
Tècnica	Altres procediments (No recuperable)
Descripció	- Anàlisi i comentari de documents escrits - Anàlisi i comentari de documents audiovisuals
Críteris d'avaluació	- Assistència obligatòria en un 65% - Actitud adient amb la professió per a la qual s'està formant l'alumnat - Participació a classe

Percentatge de la qualificació final: 15% per l'itinerari A

Treballs pràctics

Modalitat	Estudi i treball autònom individual o en grup
Tècnica	Treballs i projectes (No recuperable)
Descripció	- Recerca documental - Estudi de casos i/o anàlisi-reflexió de documents escrits - Elaboració d'una guia de bones pràctiques
Críteris d'avaluació	- Coherència amb els continguts treballats a classe - Capacitat d'anàlisi i reflexió - Presentació adequada dels treballs

Percentatge de la qualificació final: 70% per l'itinerari A

Recursos, bibliografia i documentació complementària

Bibliografia bàsica

Echeita, G. (2006). Educación para la inclusión o educación sin exclusiones. Madrid: Narcea.
Pujolàs, P. (2008). 9 Ideas clave. El aprendizaje cooperativo. Barcelona: Graó.

Bibliografia complementària

Arnáiz Sánchez, P. (2009). Análisis de las medidas de atención a la diversidad en la enseñanza secundaria obligatoria. Revista de Educación, 349, 203-223. A <http://www.revistaeducacion.mec.es/re349/re349.pdf> (consultat octubre 2009).
AA.VV. (2000). Cóm ens ho feim? Propostes per educar en la diversitat. Graó Barcelona.

Any acadèmic	2011-12
Assignatura	10692 - Característiques Organitzatives i Curriculars de les Etapes i dels Centres
Grup	Grup 3, 1S
Guia docent	D
Idioma	Català

- Ainscow, M. i altres (2001). *Hacia escuelas eficaces para todos. Manual para la formación de equipos docentes*. Madrid: Narcea.
- Ainscow, M. i West, M. (2008). *Mejorar las escuelas urbanas. Liderazgo y colaboración*. Madrid: Nacea
- Antúnez, S. i Gairín, J. (1996). *La organización escolar: práctica y fundamentos*. Barcelona: Graó.
- Bauzá, A. i Forteza, M.D. (2002). *Reconstruir el pensamiento y la acción docente en y desde la diversidad*. A R. Bisquerra (Coor), *La pràctica de la orientació i la tutoria* (pàg. 101-144). Barcelona: Praxis.
- Blanchard, M. i Muzás, M^a.D. (2007). *Propuestas metodológicas para profesores reflexivos. Cómo trabajar con la diversidad del aula*. Madrid: Narcea.
- Cuevas López, M., Díaz Rosas, F., Fuentes Viñas, A.M. i Pareja Fernández de la Reguera, J.A. (2004). *Atención a la diversidad y calidad educativa*. Granada: Grupo Editorial Universitario/ Universidad de Granada.
- Escudero, J.M. (2002). *La reforma de la reforma. ¿Qué calidad, para quién?* Barcelona: Ariel.
- Escudero, J.M. (2005). *Fracaso escolar, exclusión educativa: ¿De qué se excluye y cómo?* Profesorado, Revista de currículum y formación del profesorado, 1 (9). A <http://www.ugr.es/~recfpro/rev91ART1.pdf> (consultat setembre de 2009).
- Essomba, M.Á. (2006). *Liderar escuelas interculturales e inclusivas. Equipos directivos y profesorado ante la diversidad cultural y la inmigración*. Barcelona: Graó.
- Fuentes, P., Ayala, A., De Arce, J.F. i Galán, J.I. (1997). *Técnicas de trabajo individual y de grupo en el aula. De la teoría a la práctica*. Madrid: Piramide.
- Gairín, J. (2003). *Les relacions personals en l'organització*. Barcelona: ICE/ Universitat Autònoma de Barcelona.
- García Pastor, C. (2005). *Educación y diversidad*. Málaga: Aljibe.
- Gimeno Sacristán, J. (2000). *La educación obligatoria: su sentido educativo y social*. Madrid: Morata.
- Illán, N. i García, A. (Coors.) (1997). *La diversidad y la diferencia en la educación secundaria obligatoria: Retos educativos para el siglo XXI*. Málaga: Aljibe.
- Johnson, D.W., Johnson, R.T. i Holubrec, E.J. (1999). *El aprendizaje cooperativo en el aula*. Barcelona: Paidós.
- Jorba, J. i Casellas, E. (Eds.) (1996). *Estratègies i tècniques per a la gestió social a l'aula. La regulació i l'autoregulació dels aprenentatges*. Barcelona: ICE/ UAB.
- Lobato, C. (1998). *El trabajo en grupo: aprendizaje cooperativo en secundaria*. Bilbao: Universidad del País Vasco.
- Marchena Gómez, R. (2005). *Mejorar el ambiente en las clases de secundaria. Un enfoque práctico para responder a la diversidad desde el aula*. Màlaga: Aljibe.
- Marchesi, A. (2000). *Controversias en la educación española*. Madrid: Alianza Editorial.
- Martín, E. i Mauri, T. (Coors.) (2001). *La atención a la diversidad en la educación secundaria*. Barcelona: ICE-Horsori.
- Martínez Otero, V. (2002). *Discurso educativo y tipología docente. Comunidad Escolar, 706*. A <http://comunidad-escolar.pntic.mec.es/706/tribuna.html> (consultat setembre 2009).
- Martínez, B. (2005). *Las medidas de respuesta a la diversidad: Posibilidades y límites para la inclusión escolar y social. Profesorado, Revista de currículum y formación del profesorado, 1 (9)*. A <http://www.ugr.es/~recfpro/rev91ART2.pdf> (consultat setembre de 2009).
- Oliver Vera, M^a.C. (2003). *Estrategias didácticas y organizativas ante la diversidad. Dilemas del profesorado*. Barcelona: Octaedro-EUB.
- Onrubia, J. (2000). *La atención a la diversidad en la enseñanza secundaria obligatoria. Algunas reflexiones y criterios psicopedagógicos*. A AA.VV., *Atención a la diversidad* (pàg. 115-126). Barcelona: Graó.
- Ovejero, A. (1991). *El aprendizaje cooperativo. Una alternativa eficaz a la enseñanza tradicional*. Barcelona: PPU.
- Perrenoud, Ph. (2004). *Desarrollar la práctica reflexiva en el oficio de enseñar*. Barcelona: Graó.
- Puig, J.M. (Coor.) (2000). *Educar a la secundària*. Vic: Eumo.

Any acadèmic	2011-12
Assignatura	10692 - Característiques Organitzatives i Curriculars de les Etapes i dels Centres
Grup	Grup 3, 1S
Guia docent	D
Idioma	Català

- Pujolàs, P. (2001). Atención a la diversidad y aprendizaje cooperativo en la educación obligatoria. Málaga: Aljibe.
- Pujolàs, P. (2003). Aprender juntos alumnos diferentes: els equips d'aprenentatge cooperatiu a l'aula. Vic: EUMO.
- Pujolàs, P. (2009). La calidad en los equipos de aprendizaje cooperativo: algunas consideraciones para el cálculo del grado de cooperatividad. Revista de Educación, 349, 225-239. A <http://www.revistaeducacion.mec.es/re349/re349.pdf> (consultat octubre 2009).
- Rué, J. (2001). La acción docente en el centro y en el aula. Madrid: Síntesis.
- Rué, J. (2002). Qué enseñar y por qué. Elaboración y desarrollo de proyectos de formación. Barcelona: Paidós.
- Ruiz i Bel, R. (2008). Plans múltiples i personalitzats per a l'aula inclusiva. Vic: Eumo.
- Stoll, L., Dink, D. i Earl, L. (2004). Sobre el aprender y el tiempo que requiere. Implicaciones para la escuela. Barcelona: Octaedro.
- Tomlinson, C.A. (2001). El aula diversificada. Dar respuesta a las necesidades de todos los alumnos. Barcelona: Octaedro.
- Vilaró, R. (2007). Una mirada: un retrat de l'educació secundària. Barcelona: Edicions de 1984.

Altres recursos
